1352. Pravilnik o ukrepih in postopkih za preprečevanje vnosa in širjenja škodljivih organizmov rastlin, rastlinskih proizvodov in nadzorovanih predmetov, Stran 3736.

Na podlagi 7., 8., 10., 18., 25., 31., 32., 35. in 36. člena zakona o zdravstvenem varstvu rastlin (Uradni list RS, št. 45/01) izdaja minister za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano

P R A V I L N I K

o ukrepih in postopkih za preprečevanje vnosa in širjenja škodljivih organizmov rastlin, rastlinskih proizvodov in nadzorovanih predmetov

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen

(vsebina)

(1) Ta pravilnik določa za izvedbo Direktive št. 2000/29/ES (UL L 169, 10. 7. 2000), Direktive št. 69/466/EGS (UL L 323/5, 24. 12. 1969) in Direktive št. 74/647/EGS (UL L 352/41, 28. 12. 1974), v njihovem vsakokrat veljavnem besedilu, ukrepe za preprečevanje vnosa in širjenja škodljivih organizmov rastlin, rastlinskih proizvodov in nadzorovanih predmetov na območju Republike Slovenije kot dela Evropske skupnosti (v nadaljnjem besedilu: Skupnost); sezname škodljivih organizmov, rastlin, rastlinskih proizvodov in nadzorovanih predmetov, na katere se ti ukrepi nanašajo; postopke ob uvozu, izvozu in tranzitu ter način uradnega pregleda; obliko in vsebino fitosanitarnega spričevala in fitosanitarnega spričevala za ponovni izvoz; vsebino vloge, pogoje za izdajo fitosanitarnih spričeval in ukrepe v primeru neizpolnjevanja fitosanitarnih zahtev.

(2) Kadar se ta pravilnik sklicuje na predpise Skupnosti, se njihove določbe uporabljajo v njihovem vsakokratnem veljavnem besedilu, ki je v slovenskem in angleškem jeziku, v pisni in elektronski obliki na vpogled pri Fitosanitarni upravi Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: uprava) ter na njeni spletni strani.

2. člen

(pomen izrazov)

Poleg izrazov, uporabljenih v zakonu, ki ureja zdravstveno varstvo rastlin, se v tem pravilniku uporabijo tudi naslednji izrazi:

1. pošiljka ali del pošiljke (v nadaljnjem besedilu: pošiljka) je količina rastlin, rastlinskih proizvodov in nadzorovanih predmetov, ki jo spremlja eno fitosanitarno spričevalo ali drug predpisan ekvivalenten dokument ali žig. Pošiljko sestavlja ena ali več partij;

2. partija je število enot rastlin, rastlinskih proizvodov in nadzorovanih predmetov, ki se jih da identificirati s homogenostjo njihove sestave in izvora, in je del pošiljke;

3. tretje države so države, ki niso članice Evropske unije.

3. člen

(seznami)

Seznami škodljivih organizmov ter seznami rastlin, rastlinskih proizvodov in nadzorovanih predmetov, ki jih ureja zakon o zdravstvenem varstvu rastlin, so določeni s Prilogami I, II, III, IV, V in VI Direktive Sveta št. 2000/29/ES.

4. člen

(splošni ukrepi za območje Skupnosti)

Za preprečevanje vnosa in širjenja škodljivih organizmov rastlin, rastlinskih proizvodov in nadzorovanih predmetov, je na območju Skupnosti:

– prepovedan vnos in širjenje škodljivih organizmov s seznama I.A iz Priloge I, del A Direktive Sveta št. 2000/29/ES;

– prepovedan vnos in širjenje škodljivih organizmov s seznama II.A iz Priloge II, del A Direktive Sveta št. 2000/29/ES, če so navzoči na določenih rastlinah in rastlinskih proizvodih, navedenih v tem delu priloge;

– prepovedan vnos rastlin in rastlinskih proizvodov s seznama III.A iz Priloge III, del A Direktive Sveta št. 2000/29/ES, če izvirajo iz določenih držav, navedenih v tem delu priloge;

– prepovedan vnos in premeščanje rastlin, rastlinskih proizvodov in nadzorovanih predmetov s seznama IV.A iz Priloge IV, del A Direktive Sveta št. 2000/29/ES, če niso izpolnjene posebne zahteve, navedene v tem delu priloge;

– obvezen uradni pregled na mestu pridelave pred premeščanjem za rastline, rastlinske proizvode in nadzorovane predmete s seznama V.A.I iz Priloge V, del A, razdelek I Direktive Sveta št. 2000/29/ES, če izvirajo v Skupnosti in katere mora spremljati rastlinski potni list;

– obvezen uradni pregled na vstopnem mestu v Skupnost za rastline, rastlinske proizvode in nadzorovane predmete s seznama V.B.I iz Priloge V, del B, razdelek I Direktive Sveta št. 2000/29/ES, če izvirajo iz tretjih držav in katere mora spremljati fitosanitarno spričevalo ali drug predpisan ekvivalenten dokument ali žig;

– možna uporaba posebnih ukrepov v skladu z zakonom, ki ureja zdravstveno varstvo rastlin, ki jih uprava lahko določi proti škodljivim organizmom, ki praviloma napadajo skladiščene rastline in rastlinske proizvode, zlasti tiste s seznama VI iz Priloge VI Direktive Sveta št. 2000/29/ES.

5. člen

(splošni ukrepi za varovana območja)

(1) Za preprečevanje vnosa in širjenja škodljivih organizmov rastlin, rastlinskih proizvodov in nadzorovanih predmetov, je na varovanih območjih Skupnosti:

– prepovedan vnos in širjenje škodljivih organizmov s seznama I.B iz Priloge I, del B Direktive Sveta št. 2000/29/ES;

– prepovedan vnos in širjenje škodljivih organizmov s seznama II.B iz Priloge II, del B Direktive Sveta št. 2000/29/ES, če so navzoči na določenih rastlinah in rastlinskih proizvodih, navedenih v tem delu priloge;

– prepovedan vnos rastlin in rastlinskih proizvodov s seznama III.B iz Priloge III, del B Direktive Sveta št. 2000/29/ES;

– prepovedan vnos rastlin, rastlinskih proizvodov in nadzorovanih predmetov s seznama IV.B iz Priloge IV, del B Direktive Sveta št. 2000/29/ES, če niso izpolnjene posebne zahteve, navedene v tem delu priloge;

– obvezen uradni pregled na mestu pridelave pred premeščanjem za rastline, rastlinske proizvode in nadzorovane predmete s seznama V.A.II iz Priloge V, del A, razdelek II Direktive Sveta št. 2000/29/ES, če izvirajo v Skupnosti in katere mora spremljati rastlinski potni list, veljaven za določeno varovano območje;

– obvezen uradni pregled na vstopnem mestu v Skupnost za rastline, rastlinske proizvode in nadzorovane predmete s seznama V.B.II iz Priloge V, del B, razdelek II Direktive Sveta št. 2000/29/ES, če izvirajo iz tretjih držav in katere mora spremljati fitosanitarno spričevalo ali drug predpisan ekvivalenten dokument ali žig.

(2) Posamezen ukrep iz posamezne priloge iz tega člena se nanaša le na določeno varovano območje, navedeno v pripadajočem delu teh prilog.

6. člen

(dodatni ukrepi)

(1) Poleg posebnih fitosanitarnih zahtev s seznama IV.A Direktive Sveta 2000/29/ES, ki morajo biti izpolnjene za uvoz in premeščanje rastlin, rastlinskih proizvodov in nadzorovanih predmetov, se lahko rastline iz rodu Dianthus L. daje v promet, če niso kontaminirane z nageljnovim zavijačem Cacoecimorpha pronubana Hb in Epichoristodes acerbella (Walk.) Diak.) oziroma so bile rastline tretirane proti njim.

(2) Ne glede na določbe prejšnjega odstavka se lahko rezane nageljnove cvetove, rahlo kontaminirane z nageljnovim zavijačem, daje v promet v času od 16. oktobra do 30. aprila.

(3) Poleg posebnih fitosanitarnih zahtev s seznama IV.A.II Direktive Sveta 2000/29/ES, ki morajo biti izpolnjene za premeščanje rastlin, se lahko rastline za saditev iz rodov: Acer L., Cotoneaster Ehrh., Crataegus L., Cydonia Mill., Euonymus L., Fagus L., Juglans L., Ligustrum L., Malus Mill., Populus L., Prunus L., Pyrus L., Ribes L., Rosa L., Salix L., Sorbus L., Syringa L., Tilia L., Ulmus L., Vitis L., daje v promet, če niso napadene z ameriškim kaparjem (Quadraspidiotus perniciosus Comst.). V nasprotnem primeru fitosanitarni inšpektor za preprečitev njegovega širjenja odredi:

– uničenje vseh močno napadenih rastlin v drevesnicah ali trsnicah,

– tretiranje preostalih rastlin, ki rastejo na napadenem območju in so napadene ali zanje obstaja sum, da so napadene.

7. člen

(odločbe Evropske Komisije)

(1) Poleg ukrepov in postopkov predpisanih s tem pravilnikom se pri uvozu iz tretjih držav uporabljajo tudi določbe Odločb Evropske Komisije:

– 2004/4/ES o pooblastitvi držav članic, da sprejmejo začasne ukrepe proti razširjanju bakterije Pseudomonas solanacearum (Smith) Smith iz Egipta,

– 2001/219/ES o začasnih ukrepih glede lesenega pakirnega materiala, ki je delno ali v celoti iz iglavcev, ki izvirajo iz Kanade, Kitajske, Japonske in Združenih držav Amerike,

– 1999/355/ES o ukrepih proti vnosu škodljivega organizma Anoplophora glabripennis (Motschulsky),

– 98/109/ES o pooblastitvi držav članic, da sprejmejo začasne ukrepe proti razširjanju resarja Thrips palmi Karny iz Tajske,

– 2004/95/ES o pooblastitvi držav članic, da sprejmejo odstopanja od zahtev za fitosanitarna spričevala Direktive Sveta 2000/29/ES v zvezi s toplotno obdelanim lesom iglavcev s poreklom iz Kanade.

(2) Podrobnejša navodila za izvedbo določb iz prejšnjega odstavka določi predstojnik uprave.

8. člen

(fitosanitarno spričevalo)

(1) Fitosanitarno spričevalo je potrdilo o zdravstvenem stanju rastlin, ki ga izda državna organizacija za varstvo rastlin ali pristojni organ, ki deluje v njenem imenu.

(2) Fitosanitarno spričevalo mora izpolnjevati naslednje pogoje:

– izdano sme biti največ 14 dni pred odpremo pošiljke;

– natisnjeno mora biti na obrazcih, določenih v mednarodni konvenciji, ki ureja varstvo rastlin, v enem izmed uradnih jezikov Evropske unije;

– izpolnjeno mora biti v angleškem, francoskem, nemškem ali slovenskem jeziku ali v jezikih sosednjih držav Republike Slovenije, s tiskanimi ali natisnjenimi črkami;

– poleg trgovskega imena mora biti navedeno tudi botanično ime rastlin in rastlinskih proizvodov, ki mora biti natisnjeno v latinščini;

– v njem ne sme biti nič izbrisano; mesta ki so prečrtana, morajo biti overjena in čitljiva; v že podpisanem fitosanitarnem spričevalu se ne sme ničesar dodati ali spremeniti;

– na kopiji mora biti navedeno, da gre za kopijo in da se ujema z izvirnikom;

– vsebovati mora »Dopolnilno izjavo«, če je v seznamih IV.A.I oziroma IV.B Direktive Sveta 2000/29/ES tako določeno; v tem primeru se kot dopolnilno izjavo navede sklic na tisto posebno fitosanitarno zahtevo iz tega seznama, katere izpolnjevanje fitosanitarno spričevalo potrjuje.

(3) Spričevalo v elektronski obliki se lahko prizna, če izpolnjuje zahteve, določene za tako obliko spričevala v skladu s fitosanitarnimi standardi po mednarodni konvenciji, ki ureja varstvo rastlin.

(4) Ne glede na določbe druge alinee drugega odstavka tega člena se za izvirno fitosanitarno spričevalo šteje vsak dokument ne glede na obliko, če vsebuje podatke iz obrazcev, določenih v mednarodni konvenciji, ki ureja varstvo rastlin, in če takšno vrsto dokumenta kot veljavnega sprejme Evropska komisija.

II. UVOZ POŠILJK

9. člen

(uvoz)

(1) Pošiljke s seznamov V.B.I in V.B.II Direktive Sveta 2000/29/ES, ki se uvažajo v Skupnost, morajo biti uradno pregledane in jih mora spremljati izvirno fitosanitarno spričevalo.

(2) Fitosanitarno spričevalo mora biti izdano v državi porekla rastlin, rastlinskih proizvodov in nadzorovanih predmetov. Izjemoma je fitosanitarno spričevalo lahko izdano tudi v državi, ki ni država porekla, v primeru uvoza lesa in drugih primerih, če se lahko zagotovi izpolnjevanje posebnih fitosanitarnih zahtev s seznama IV.A.I oziroma v primeru uvoza v določeno varovano območje tudi s seznama IV.B Direktive Sveta 2000/29/ES.

10. člen

(uvoz majhnih količin)

(1) Določbe prvega odstavka prejšnjega člena tega pravilnika se ne uporabljajo za uvoz majhnih količin rastlin, rastlinskih proizvodov in nadzorovanih predmetov s seznama V.B.I in V.B.II Direktive Sveta 2000/29/ES, ki izvirajo iz evropskih držav in ki jih v Republiko Slovenijo prinesejo fizične osebe.

(2) Za majhne količine se šteje:

– sadje in surove vrtnine (z izjemo krompirja): skupaj 5 kg;

– rezano cvetje in deli rastlin, povezani v šopek ali venec: 1 šopek ali venec;

– seme (z izjemo semenskega krompirja) v izvirnem pakiranju, ki ni namenjeno za prodajo: skupaj 0,5kg;

– okrasne čebulice in gomolji: skupaj 5 kg;

– novoletne jelke brez korenin: 1 kos;

– sobne rastline, lončnice (z izjemo bonsaija): skupaj 3 rastline;

– balkonske rastline, neolesenele okrasne grmovnice: skupaj 10 rastlin.

(3) Določbe tega člena ne veljajo za rastline, rastlinske proizvode in nadzorovane predmete s seznama III.A oziroma III.B Direktive Sveta 2000/29/ES.

11. člen

(prijava za uradni pregled)

(1) Uvoznik pošiljke iz prvega odstavka 9. člena tega pravilnika vloži prijavo za uradni pregled pri fitosanitarnemu inšpektorju, na vstopnem mestu, kjer poteka uvoz.

(2) Prijava se vloži pisno s predložitvijo vseh listin, ki spremljajo pošiljko in mora vsebovati zlasti:

– ime oziroma firma in naslov oziroma sedež izvoznika pošiljke;

– ime oziroma firma in naslov oziroma sedež prejemnika pošiljke;

– vrsto in številko prevoznega sredstva;

– poreklo rastlin;

– vrsto rastlin, način in število pakiranj ter količino (kg, m3, kos);

– registrsko številko uvoznika;

– referenčno oznako fitosanitarnega spričevala oziroma ekvivalentnega dokumenta.

12. člen

(uradni pregled pošiljke)

(1) Uradni pregled pošiljke iz prvega odstavka 9. člena tega pravilnika obsega:

– pregled listin,

– pregled istovetnosti pošiljke,

– zdravstveni pregled pošiljke in prevoznega sredstva.

(2) Podrobnejši obseg uradnega pregleda določi glavni inšpektor Inšpektorata Republike Slovenije za kmetijstvo, gozdarstvo in hrano (v nadaljnjem besedilu: inšpektorat) z navodili v obliki priročnika.

(3) V priročniku iz prejšnjega odstavka se upoštevajo:

– navodila predstojnika uprave glede zmanjšane pogostnosti opravljanja pregledov istovetnosti pošiljke in zdravstvenih pregledov pri določenih pošiljkah, za katere je tako odločila Evropska komisija,

– mnenja pooblaščenih izvajalcev zdravstvenega varstva rastlin in uprave glede stopnje nevarnosti prenašanja škodljivih organizmov, ki se oceni na podlagi razpoložljivih znanstvenih, strokovnih in tehničnih podatkov,

– izkušnje in ugotovitve fitosanitarne inšpekcije glede na podatke o poreklu pošiljke in navzočnosti škodljivih organizmov v državi porekla, verodostojnosti fitosanitarnega spričevala in podobno.

(4) Po končanem pregledu fitosanitarni inšpektor z odločbo dovoli ali zavrne uvoz. Na spremne listine vpiše podatke o kraju in datumu pregleda, ki morajo biti podpisane in overjene z žigom fitosanitarne inšpekcije.

13. člen

(pregled listin in istovetnosti pošiljke)

(1) S pregledom listin se preverja zlasti:

– da je uvoznik vpisan v register pridelovalcev, predelovalcev, uvoznikov in distributerjev rastlin, rastlinskih proizvodov in nadzorovanih predmetov, v skladu z zakonom, ki ureja zdravstveno varstvo rastlin;

– da pošiljko spremlja veljavno fitosanitarno spričevalo ali drug ekvivalenten izviren dokument ali žig, ki je določen kot ustrezen v skladu s fitosanitarnimi standardi po mednarodni konvenciji, ki ureja varstvo rastlin;

– da pošiljka ne vsebuje rastlin, rastlinskih proizvodov in nadzorovanih predmetov s seznama III.A oziroma v primeru uvoza v določeno varovano območje tudi s seznama III.B Direktive Sveta 2000/29/ES;

– da pošiljka, ki je namenjena za poskusno in raziskovalno delo ter žlahtnjenje, izpolnjuje pogoje, določene z zakonom, ki ureja zdravstveno varstvo rastlin.

(2) Določbe prve alinee prejšnjega odstavka ne veljajo za primere enkratnega uvoza pošiljk iz prvega odstavka 9. člena tega pravilnika, če gre za osebno premoženje fizičnih oseb oziroma posameznikov, ki se po bivanju v tujini, daljšem od 6 mesecev, vračajo v Republiko Slovenijo.

(3) Istovetnost pošiljke se preverja tako, da se vsebina pošiljke primerja s podatki iz spremnih listin ter z oznakami na embalaži in pakiranjih.

14. člen

(zdravstveni pregled)

(1) Z zdravstvenim pregledom se ugotavlja zlasti:

– da rastline, rastlinski proizvodi in nadzorovani predmeti, njihova embalaža oziroma prevozna sredstva, niso okuženi s škodljivimi organizmi s seznama I.A oziroma v primeru uvoza v določeno varovano območje tudi s seznama I.B Direktive Sveta 2000/29/ES;

– da v primeru uvoza rastlin, rastlinskih proizvodov in nadzorovanih predmetov s seznama II.A Direktive Sveta 2000/29/ES ti niso okuženi s škodljivimi organizmi s tega seznama, oziroma v primeru uvoza rastlin, rastlinskih proizvodov in nadzorovanih predmetov s seznama II.B Direktive Sveta 2000/29/ES v določeno varovano območje, da niso okuženi s škodljivimi organizmi s tega seznama;

– da rastline, rastlinski proizvodi in nadzorovani predmeti izpolnjujejo posebne fitosanitarne zahteve s seznama IV.A.I oziroma v primeru uvoza v določeno varovano območje tudi s seznama IV.B Direktive Sveta 2000/29/ES.

(2) Fitosanitarni inšpektor jemlje vzorce rastlin, rastlinskih proizvodov in nadzorovanih predmetov za laboratorijske preiskave brez nadomestila za njihovo vrednost in o odvzetih vzorcih izda potrdilo. Če je potrebno, vzorce zapečati s kleščami za pečatenje. Na eni strani pečata je oznaka Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano s kratico "MKGP", grafična podoba Republike Slovenije in oznaka inšpektorata s kratico "IRSKGH", na drugi strani pa je oznaka Republike Slovenije s kratico "SI", grb Republike Slovenije in zaporedna številka klešč.

15. člen

(prevoz do ustreznega skladiščnega prostora v državi)

(1) Če je namembni kraj pošiljke iz prvega odstavka 9. člena tega pravilnika v Republiki Sloveniji in je laboratorijska preiskava vzorcev iz drugega odstavka prejšnjega člena dolgotrajnejša, na vstopnem mestu pa ni ustreznega skladiščnega prostora, lahko fitosanitarni inšpektor po predhodnem dogovoru s carinskimi organi izda odločbo, s katero odredi prevoz pošiljke do uradno določenega mesta oziroma ustreznega skladiščnega prostora v notranjosti države, kjer pošiljka ostane pod carinskim nadzorstvom, dokler niso znani rezultati laboratorijske preiskave. Pri takšnem prevozu je potrebno upoštevati preventivne ukrepe za preprečevanje širjenja škodljivih organizmov.

(2) Če je namembni kraj pošiljke iz prvega odstavka 9. člena tega pravilnika v Republiki Sloveniji in na vstopnem mestu ni mogoč dostop do vseh delov pošiljke, fitosanitarni inšpektor pregleda samo spremne listine in, če te ustrezajo, po predhodnem dogovoru s carinskimi organi izda odločbo, s katero odredi prevoz do uradno določenega mesta oziroma ustreznega skladiščnega prostora v notranjosti države, kjer se opravi zdravstveni pregled. Uvoznik mora na uradno določenih mestih v notranjosti države zagotoviti ustrezen prostor za opravljanje zdravstvenega pregleda, ki je primerno osvetljen in opremljen z inšpekcijsko delovno mizo.

(3) V primerih iz prvega in drugega odstavka tega člena fitosanitarni inšpektor preveri ustreznost skladiščnega prostora in prostora za opravljanje zdravstvenega pregleda.

(4) V primerih iz prvega in drugega odstavka tega člena fitosanitarni inšpektor na spremno listino vpiše: "Pregled ni opravljen. Dovoljuje se prevoz pošiljke pod carinskim nadzorstvom do skladiščnega prostora v (kraj). Takoj po prispetju obvestiti fitosanitarnega inšpektorja v (kraj)."

16. člen

(potrditev ali zavrnitev uvoza)

(1) Če se z uradnim pregledom ugotovi, da so izpolnjeni pogoji iz 13. in 14. člena tega pravilnika, fitosanitarni inšpektor z odločbo dovoli uvoz pošiljke v Skupnost. Na eno od spremnih listin vpiše: ”UVOZ DOVOLJEN”.

(2) Če pogoji oziroma eden od pogojev iz 13. oziroma 14. člena tega pravilnika niso izpolnjeni, fitosanitarni inšpektor z odločbo prepove uvoz pošiljke ter odredi enega ali več ukrepov iz tega pravilnika. Na eno od spremnih listin vpiše: “UVOZ PREPOVEDAN”. V tem primeru fitosanitarni inšpektor razločno označi prednjo stran izvirnega fitosanitarnega spričevala ali fitosanitarnega spričevala za ponovni izvoz z rdečim trikotnim žigom, s čimer spričevalo postane neveljavno.

(3) Na rdečem trikotnem žigu so natisnjeni naslednji podatki: Republika Slovenija, Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, Inšpektorat Republike Slovenije za kmetijstvo, gozdarstvo in hrano, Fitosanitarna inšpekcija ter napis "SPRIČEVALO NI VELJAVNO". Besedilo mora biti napisano z velikimi tiskanimi črkami v slovenskem in enem izmed uradnih jezikov držav Evropske unije.

17. člen

(uvoz delno okuženih pošiljk)

(1) Če se z zdravstvenim pregledom iz 14. člena tega pravilnika ugotovi, da je del pošiljke okužen s škodljivimi organizmi s seznamov I.A in II.A oziroma v primeru uvoza v določeno varovano območje tudi s seznamov I.B in II.B Direktive Sveta 2000/29/ES, lahko fitosanitarni inšpektor dovoli uvoz preostalega dela pošiljke, če ni suma na okužbo tega dela pošiljke in če ni nevarnosti za širjenje škodljivih organizmov.

(2) Za okuženi del pošiljke fitosanitarni inšpektor prepove uvoz in odredi enega ali več ukrepov iz tega pravilnika.

18. člen

(najdba nevarnega škodljivega organizma)

(1) Če fitosanitarni inšpektor pri zdravstvenem pregledu ob uvozu posumi, da je navzoča nevarna vrsta škodljivega organizma, ki ni navedena v seznamih I.A, II.A, I.B ali II.B Direktive Sveta 2000/29/ES, pošiljko zadrži in o tem obvesti sedež inšpektorata, ki o tem obvesti upravo. Predstojnik uprave odredi nadaljnje ukrepe na podlagi ocene nevarnosti škodljivega organizma.

(2) Če fitosanitarni inšpektor pri zdravstvenem pregledu ob uvozu ugotovi, da je navzoča vrsta škodljivega organizma s seznama II.A ali II.B Direktive Sveta 2000/29/ES, in sicer na rastlinah, rastlinskih proizvodih in nadzorovanih predmetih, ki niso našteti v teh seznamih, ali da gre za škodljiv organizem s seznamov I.A, II.A, I.B ali II.B Direktive Sveta 2000/29/ES v izoliranem stanju, odredi potrebne ukrepe, če so za te škodljive organizme predpisani.

19. člen

(uvoz neprijavljene pošiljke)

(1) Če fitosanitarni inšpektor ugotovi, da se na območju Republike Slovenije zadržuje pošiljka iz prvega odstavka 9. člena tega pravilnika, ki na vstopnem mestu ni bila prijavljena in uradno pregledana, o tem obvesti sedež inšpektorata in najbližji carinski organ. Kraj pregleda določi sedež inšpektorata.

(2) Če carinski organ ugotovi, da uvozna pošiljka, ki ni bila prijavljena kot pošiljka s seznamov III.A, III.B, V.B.I ali V.B.II Direktive Sveta 2000/29/ES, vsebuje rastline, rastlinske proizvode in nadzorovane predmete s teh seznamov, o tem obvesti pristojnega fitosanitarnega inšpektorja.

20. člen

(neprijavljene pošiljke v notranjosti države)

Policija, ki v notranjosti države odkrije in začasno ali dokončno zaseže neprijavljene uvozne ali tranzitne pošiljke iz prvega odstavka 9. člena tega pravilnika, mora o tem obvestiti najbližjo enoto fitosanitarne inšpekcije in najbližji carinski organ.

III. IZVOZ POŠILJK

21. člen

(izdaja spričeval)

V imenu državne organizacije za varstvo rastlin Fitosanitarna inšpekcija izdaja fitosanitarna spričevala na obrazcih iz Prilog 1 in 2, ki sta sestavni del tega pravilnika.

22. člen

(prijava za izdajo fitosanitarnega spričevala)

(1) Če država uvoznica ali država, skozi katero se pošiljka prevaža, zahteva, da ima pošiljka fitosanitarno spričevalo, mora izvoznik za nameravani izvoz predložiti fitosanitarnemu inšpektorju pisno zahtevo za izdajo fitosanitarnega spričevala najmanj 24 ur pred nakladanjem.

(2) Prijava se vloži pisno s predložitvijo vseh listin, ki spremljajo pošiljko, in mora vsebovati naslednje podatke:

– ime oziroma firma in naslov oziroma sedež izvoznika pošiljke;

– ime oziroma firma in naslov oziroma sedež prejemnika pošiljke;

– vrsto in številko prevoznega sredstva;

– vrsto rastlin, število in opis pakiranj ter količino (kg, m3, kos);

– vstopno mesto države uvoznice;

– kraj in čas nakladanja;

– postopek dezinfekcije oziroma dezinsekcije, če je bil opravljen (datum, vrsta in koncentracija sredstva, trajanje in temperatura).

(3) Poleg podatkov iz prejšnjega odstavka je treba za pošiljke pri ponovnem izvozu predložiti tudi:

– podatke o kraju in državi porekla;

– fitosanitarno spričevalo, ki je spremljalo pošiljko ob uvozu ali kopijo le-tega, ki jo overi fitosanitarni inšpektor, če gre za pošiljko, za uvoz katere je obvezno fitosanitarno spričevalo;

– podatke o kraju in načinu skladiščenja pošiljke, morebitnem prepakiranju, dodelavi in podobno do ponovnega izvoza.

23. člen

(pogoji za izdajo fitosanitarnega spričevala)

(1) Fitosanitarni inšpektor pred izdajo fitosanitarnega spričevala opravi uradni pregled pošiljke na mestu nakladanja ali izjemoma na izstopnem mestu. Če fitosanitarni inšpektor pri zdravstvenem pregledu pošiljke ugotovi, da pošiljka ustreza fitosanitarnim zahtevam države uvoznice ali države, skozi katero se pošiljka prevaža, izda fitosanitarno spričevalo.

(2) Če fitosanitarni inšpektor pri zdravstvenem pregledu pošiljke ugotovi, da ne izpolnjuje fitosanitarnih zahtev države uvoznice ali države, skozi katero se pošiljka prevaža, ali da prevozno sredstvo in embalaža ne izpolnjujeta pogojev za izvoz, ne izda fitosanitarnega spričevala in z odločbo odredi potrebne ukrepe.

24. člen

(obrazec fitosanitarnega spričevala)

(1) Fitosanitarno spričevalo se izda za pošiljke, ki se izvažajo, na obrazcu zelene barve iz Priloge 1 tega pravilnika.

(2) Fitosanitarno spričevalo za ponovni izvoz se izda za pošiljke, ki se ponovno izvozijo, na obrazcu rjave barve iz Priloge 2 tega pravilnika.

(3) Na obrazcih iz prvega in drugega odstavka tega člena je v rubriki pod številko 4 natisnjen grb Republike Slovenije, pod njim je besedilo: "REPUBLIKA SLOVENIJA, MINISTRSTVO ZA KMETIJSTVO, GOZDARSTVO IN PREHRANO, INŠPEKTORAT REPUBLIKE SLOVENIJE ZA KMETIJSTVO, GOZDARSTVO IN HRANO, FITOSANITARNA INŠPEKCIJA".

(4) Obrazca se izpolnjujeta v treh izvodih, od katerih je prva stran izvirnik, druga in tretja stran pa sta kopiji tega izvirnika. Izvirnik in prvo kopijo prejme izvoznik, drugo kopijo pa obdrži fitosanitarni inšpektor.

IV. TRANZIT POŠILJK

25. člen

(tranzit pošiljk)

(1) Pošiljke iz prvega odstavka 9. člena tega pravilnika, ki so v tranzitu, se ob vstopu v državo ne prijavljajo fitosanitarni inšpekciji in zanje uradni pregled ni obvezen, razen v primeru pošiljk lesa iz tretjih držav, ki se prevažajo v odprtem prevoznem sredstvu.

(2) Pošiljka iz prejšnjega odstavka mora biti pakirana tako, da ni nevarnosti za širjenje škodljivih organizmov in ne sme biti razdeljena ali združena z drugimi pošiljkami ali prepakirana v Republiki Sloveniji.

(3) Če carinski organ ugotovi, da pošiljka iz prvega odstavka ni pakirana v skladu s prejšnjim odstavkom ali če se jo razdeli, združuje z drugimi pošiljkami ali prepakira, mora o tem obvestiti fitosanitarnega inšpektorja. Taka pošiljka se obravnava kot uvozna pošiljka v skladu z 9. členom tega pravilnika.

(4) Če pride do pretovarjanja v notranjosti države zaradi nesreče med prevozom tranzitne pošiljke, mora prevoznik ali policija o tem obvestiti najbližjo enoto fitosanitarne inšpekcije. Stroške, ki nastanejo v zvezi s tem, plača prevoznik.

V. UKREPI IN ZAHTEVE

26. člen

(zahteve med uradnim pregledom)

Za preprečevanje vnosa in širjenja škodljivih organizmov med uradnim pregledom morajo uvozniki, izvozniki oziroma lastniki pošiljk, njihovi prevozniki in špediterji ter carinski in inšpekcijski organi upoštevati naslednje zahteve:

– pošiljka ter vzorec, vzet iz pošiljke, se do konca zdravstvenega pregleda obravnavata kot sumljiva glede navzočnosti škodljivih organizmov;

– brez navzočnosti in dovoljenja fitosanitarnega inšpektorja se pošiljka ne sme odpreti, pregledovati in vzorčiti, razen pri pregledu poštnih pošiljk, pri katerih carinski organi ugotovijo vsebino pošiljke;

– vzorci rastlin se pregledujejo v delovnem prostoru, v katerem so zagotovljeni pogoji za preventivno ukrepanje proti širjenju škodljivih organizmov;

– nepregledani vzorci rastlin se ne smejo prenašati, ne da bi bili ustrezno zapakirani tako, da se prepreči širjenje škodljivih organizmov;

– vzorci rastlin, ki se pošiljajo v laboratorijske preiskave, morajo biti ustrezno zapakirani tako, da se prepreči širjenje škodljivih organizmov, in se prenašajo ali pošiljajo kot nujne in vrednostne pošiljke.

27. člen

(ukrepi pri uvozu)

Če se med uradnim pregledom pri uvozu na vstopnem mestu v Skupnost ugotovi, da pošiljka ne izpolnjuje predpisanih fitosanitarnih zahtev, fitosanitarni inšpektor zadrži pošiljko in odredi enega ali več naslednjih ukrepov:

– zavrnitev vnosa pošiljke in vrnitev pošiljatelju;

– preusmeritev pošiljke v namembni kraj izven ozemlja Skupnosti, če so izpolnjene fitosanitarne zahteve države uvoznice; preusmeritev se opravi pod nadzorom in skladno s carinskimi postopki;

– odstranitev okuženega dela pošiljke;

– uničenje pošiljke;

– uvedba karantene kot uradne osamitve pošiljke, dokler niso znani rezultati testiranj v uradnem laboratoriju;

– odprava nepravilnosti in pomanjkljivosti glede ustreznih listin v določenem roku;

– tretiranje pošiljke, ki se lahko odredi le izjemoma, če se z njim zagotovi izpolnjevanje pogojev za uvoz pošiljke in prepreči nevarnost širjenja škodljivih organizmov. Tretiranje se lahko odredi tudi v primeru navzočnosti škodljivih organizmov, ki niso navedeni na seznamih I.A, II.A, I.B in II.B Direktive Sveta 2000/29/ES.

28. člen

(ukrepi pri premeščanju)

Če se med uradnim pregledom pri premeščanju med državami članicami Evropske unije ugotovi, da pošiljka ne izpolnjuje predpisanih fitosanitarnih zahtev, fitosanitarni inšpektor zadrži pošiljko in odredi enega ali več naslednjih ukrepov:

– tretiranje pošiljke, če se z njim zagotovi izpolnjevanje pogojev za premeščanje pošiljke;

– dovolitev premeščanja pošiljke pod uradnim nadzorom fitosanitarnega inšpektorja do območij, kjer pošiljka ne predstavlja dodatne nevarnosti;

– dovolitev premeščanja pošiljke pod uradnim nadzorom fitosanitarnega inšpektorja do prostorov za industrijsko predelavo;

– uničenje pošiljke.

29. člen

(tretiranje)

(1) Tretiranje kot je dezinfekcija, dezinsekcija ali deratizacija lahko opravi le pravna ali fizična oseba, ki je registrirana za to dejavnost.

(2) Druge ukrepe tretiranja lahko opravljajo izvajalci varstva rastlin v skladu z zakonom, ki ureja fitofarmacevtska sredstva.

(3) Izvajanje ukrepov iz tega člena nadzira pristojni inšpektor.

30. člen

(uničenje rastlin)

(1) Rastline, rastlinski proizvodi in nadzorovani predmeti, za katere je pristojni inšpektor odredil uničenje, se uničijo s sežiganjem, uporabo fitofarmacevtskih sredstev, zakopavanjem ali zaoravanjem oziroma na drug način, ki onemogoča širjenje škodljivih organizmov in zagotavlja, da se z ostanki škodljivi organizmi ne morejo širiti.

(2) S sežiganjem se uničujejo zlasti seme, lesnate rastline za saditev, les in embalaža. Sežig se opravi v sežigalnih napravah ali v posebnih jamah oziroma na mestih, kjer ni nevarnosti širjenja požara v okolje.

(3) Z uporabo fitofarmacevtskih sredstev se uničujejo zlasti zelnate ali olistane rastline, ki se morajo po uničenju zaorati ali zakopati.

(4) Z zakopavanjem se uničujejo zlasti korenaste in gomoljaste rastline, čebulnice, embalaža in druge rastline, ki jih drugače ni mogoče uničiti. Rastline oziroma embalažo se v jamo zakoplje tako, da je nad njimi najmanj 1 m debela plast zemlje, ki mora biti potlačena in zravnana z okoliškim terenom. Jama, v kateri so zakopane rastline oziroma embalaža, mora biti dovolj daleč od vodnih izvirov in tokov, kar presodi pristojni inšpektor, upoštevajoč stopnjo nevarnosti prenašanja škodljivih organizmov, ki se oceni na podlagi razpoložljivih znanstvenih, strokovnih in tehničnih podatkov glede narave škodljivega organizma in tipa tal. Kraj zakopa mora biti vidno označen in ga ni dovoljeno obdelovati najmanj tri leta.

(5) Z zaoravanjem ali drugim mehanskim načinom se uničujejo zlasti rastline, ki še ne oblikujejo reprodukcijskih organov in se vegetativno ne razmnožujejo.

(6) Način, kraj in rok uničenja iz prejšnjih odstavkov tega člena odredi pristojni inšpektor.

VI. OBVEŠČANJE, NALOGE IN POOBLASTILA

31. člen

(obveščanje)

(1) Imetniki rastlin, izvajalci zdravstvenega varstva rastlin in drugi, ki najdejo ali sumijo na škodljive organizme in rastline iz prve, druge in tretje alinee 4. člena tega pravilnika, obveščajo pristojnega inšpektorja in upravo v skladu z zakonom, ki ureja zdravstveno varstvo rastlin.

(2) Dokler traja nevarnost zaradi najdbe škodljivega organizma iz 18. člena tega pravilnika, pristojni fitosanitarni inšpektor obvešča imetnike gostiteljskih rastlin na okuženem območju na krajevno običajen način o ukrepih, nevarnosti pojava, vidnih znamenjih in obveznosti obveščanja.

(3) Če gre v primerih iz prejšnjega odstavka za rastline v gozdovih, gozdnih drevesnicah ter na gozdnem drevju izven gozda, imetnike gostiteljskih rastlin obveščajo gozdarski inšpektorji, v skladu z zakonom, ki ureja zdravstveno varstvo rastlin.

(4) Pristojni fitosanitarni inšpektor sproti pisno obvešča sedež inšpektorata in upravo o ukrepih iz 27. in 28. člena tega pravilnika v tiskani ali elektronski obliki v skladu s predpisom, ki ureja obveščanje glede zadržanja pošiljk rastlin, rastlinskih proizvodov in nadzorovanih predmetov ali izoliranih škodljivih organizmov iz uvoza, ki predstavljajo nevarnost za vnos in širjenje škodljivih organizmov.

(5) Uprava obvešča o ukrepih iz 4., 5., 6., 7., 18., 27. in 28. člena tega pravilnika:

– ministrstvo, pristojno za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano ter druge organe, ki jih ukrepi zadevajo;

– javnost in izvajalce zdravstvenega varstva rastlin preko spletne strani, uradnega glasila in občasnih samostojnih publikacij, zlasti o značilnostih bolezni, nevarnosti in ukrepih, pri čemer sodelujejo tudi fitosanitarni inšpektorji, izvajalci javne službe za zdravstveno varstvo rastlin in drugi strokovnjaki;

– Evropsko Komisijo, države članice in mednarodne organizacije v skladu s predpisom, ki ureja obveščanje glede zadržanja pošiljk rastlin, rastlinskih proizvodov in nadzorovanih predmetov ali izoliranih škodljivih organizmov iz uvoza, ki predstavljajo nevarnost za vnos in širjenje škodljivih organizmov in s tem pravilnikom.

32. člen

(naloge in pooblastila)

(1) Uradne zdravstvene preglede rastlin v povezavi s 4., 5., 6. in 7. členom tega pravilnika, vključno z odvzemom uradnih vzorcev v okviru rednega in posebnega nadzora izvajajo v skladu z zakonom, ki ureja zdravstveno varstvo rastlin:

– fitosanitarni inšpektorji, predvsem ob uvozu, premeščanju ali v pridelavi v drevesnicah, matičnih nasadih, v varovalnih pasovih in žariščih okužb,

– pooblaščeni izvajalci javne službe zdravstvenega varstva rastlin, predvsem v drevesnicah za pridelavo uradno potrjenega materiala, gozdnih drevesnicah, sadovnjakih, vinogradih in podobnih nasadih ter v vrtovih,

– izvajalci javne gozdarske službe v gozdovih,

– pooblaščene uradne osebe uprave.

(2) Ne glede na določbe prejšnjega odstavka lahko pristojni fitosanitarni ali gozdarski inšpektor opravlja uradne preglede naključno povsod tam, kjer se premeščajo, pridelujejo, predelujejo, skladiščijo, prodajajo ali drugače uporabljajo v skladu z zakonom, ki ureja zdravstveno varstvo rastlin.

(3) Laboratorijske preiskave opravlja pooblaščeni laboratorij v skladu s predpisom o tehničnih in organizacijskih pogojih, ki jih morajo izpolnjevati laboratoriji za izvajanje diagnostičnih preiskav na področju zdravstvenega varstva rastlin.

(4) Inšpekcijski nadzor nad izvajanjem tega pravilnika opravljajo fitosanitarni inšpektorji, oziroma za gozdne rastline gozdarski inšpektorji, v skladu z zakonom, ki ureja zdravstveno varstvo rastlin.

(5) Za koordinacijo, poročanje in izmenjavo informacij med organi in izvajalci zdravstvenega varstva rastlin skrbi uprava.

(6) V stalni nadzor škodljivih organizmov lahko uprava vključi tudi:

– druge organe in organizacije, ki delujejo na področju kmetijstva in gozdarstva, v skladu z zakonom, ki ureja zdravstveno varstvo rastlin;

– organe in organizacije, ki skrbijo za odpravo posledic naravnih nesreč, v skladu z zakonom, ki ureja zdravstveno varstvo rastlin, in zakonom, ki ureja odpravo posledic naravnih nesreč.

(7) Predstojnik uprave izda navodilo o organiziranosti pregledov in poročanja iz tega člena.

VII. PREHODNI IN KONČNI DOLOČBI

33. člen

(prenehanje veljavnosti)

Z uveljavitvijo tega pravilnika preneha veljati Pravilnik o postopkih za preprečevanje vnosa, širjenja in zatiranje škodljivih organizmov rastlin, rastlinskih proizvodov in nadzorovanih predmetov (Uradni list RS, št. 69/01, 109/01 in 93/03).

34. člen

(uveljavitev pravilnika)

Ta pravilnik začne veljati 1. maja 2004.

Št. 327-01-72/2004

Ljubljana, dne 25. marca 2004.

EVA 2004-2311-0178

mag. Franc But l. r.
Minister
za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano

Priloga 1: Vzorčni obrazec fitosanitarnega spričevala
Priloga 2: Vzorčni obrazec fitosanitarnega spričevala